

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**Управління науково-дослідницькими
проєктами**

Рівень вищої освіти – третій

Освітньо-наукова програма Всі

Освітній рівень третій (освітньо-науковий)

Спеціальність Всі

Галузь знань Всі

Затверджено на засіданні
кафедри фізики і хімії твердого тіла
Протокол № 1 від “29” серпня 2022 р.

м. Івано-Франківськ - 2022

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Управління науково-дослідницькими проєктами
Викладач (-і)	Никируй Любомир Іванович
Контактний телефон викладача	+380956991785
E-mail викладача	Lyubomyr.nykyruy@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Нормативна
Обсяг дисципліни	Лекції – 20 год. Практичні заняття – 10 год. Самостійна робота – 60 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/course/subscription/through/url/ed09d11a3798869a9b22
Консультації	

2. Анотація до навчальної дисципліни

Здобувач освітньо-наукового рівня PhD сьогодні має можливості практичної реалізації власної дослідницької ідеї, побудови власної траєкторії розвитку та кар'єри через систему ініціативних проєктів, які включають в себе: науково-дослідні роботи та проєкти, консультативні та експертні проєкти, які можуть бути загальнонаціональними та міжнародними; грантовими та комерційними. Відповідно, компетенції системного, стратегічного і критичного мислення для розробки планів досліджень, пошуків, узагальнення висновків, спрямованих на вирішення актуальних теоретичних і практичних завдань, що мають соціально-економічне, соціально-культурне, освітнє та наукове значення є необхідною умовою формування сучасних студентів освітньо-наукового рівня вищої освіти. Зміст курсу передбачає висвітлення основних теоретичних основ, питань методики, технології та організації науково-дослідних проєктів, тобто теоретичного і практичного підґрунтя для ефективного планування та організації аспірантами власних наукових досліджень. Оволодіння методологією підготовки проєктів, методами та необхідним інструментарієм в сучасному суспільстві сприятиме підвищенню якості наукового дослідження, набуття відповідного практичного досвіду поєднання теоретичних знань і практичних навиків, успішному захисту дисертаційних робіт. Вміння написати проєкт та знання вимог, що встановлені організаціями та фондами, що фінансово підтримують виконання наукових досліджень є запорукою якісної дисертаційної роботи, якісного, надійного та методично правильного підходу до її виконання, а також до створення умов академічної, у т.ч., й міжнародної, мобільності.

3. Мета та цілі навчальної дисципліни

Мета курсу: оволодіння методами підготовки, подання, виконання та управління науковими проектами, формування системи знань та вмінь, необхідних для самостійного планування якісних та конкурентних наукових досліджень.

Завдання курсу:

- формування цілісних теоретичних уявлень про загальні підходи щодо проєктної діяльності;
- формулювання наукових знань з найбільш актуальних проблем ініціалізації, виконання та управління наукового (грантового) дослідження;
- розкриття специфіки наукового пізнання та формування філософського підходу до методології пізнавальної діяльності;
- оволодіння аспірантами понятійним апаратом і методикою виконання й оформлення науково-дослідної роботи та її захисту / презентації;
- ознайомлення зі способами роботи із науково-технічною інформацією;
- ознайомлення з загальними вимогами до наукових досліджень, основ їх планування, організації та виконання;
- ознайомлення з вимогами до оформлення різних видів дослідницьких робіт;
- ознайомлення із принципами роботи міжнародних фондів, що фінансово підтримують виконання наукових досліджень;
- засвоєння методів планування та проведення наукових досліджень, обробки й аналізу їхніх результатів, оформлення та представлення результатів дослідження;
- ознайомлення аспірантів з організацією науково-дослідної роботи студентів, викладачів, аспірантів, докторантів та ін.;
- засвоєння принципів наукової комунікації з метою формування ефективного консорціуму дослідників;
  - ознайомлення із профілями науковців у інтернет мережі; оволодіння навичками створення власного профілю, початку та розвитку наукових комунікацій.

4. Програмні компетентності та результати навчання

Інтегральна компетентність. Здатність продукувати нові ідеї й розв'язувати комплексні проблеми у галузі професійної освіти (відповідно до спеціалізації) та/або дослідницько-інноваційної діяльності за результатами власного наукового дослідження, що має наукову новизну, теоретичне і практичне значення.

Загальні компетентності:

ЗК 1. Здатність до самостійного пошуку, відбору, аналізу й оброблення інформації; критичного осмислення сучасної термінології, наукових понять, законів, концепцій тощо; формулювання самостійних тверджень, положень, генерування нових ідей. Здатність до організації і проведення фундаментальних та прикладних науково-педагогічних досліджень.

ЗК 5. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології, навички етичної поведінки в цифровому та іншомовному інформаційно-

комунікаційному середовищі.

ЗК 7. Здатність до міжособистісної взаємодії у контексті організації командної роботи. Здатність діяти на засадах соціальної відповідальності та з дотриманням свідомої громадянської позиції.

Фахові компетентності спеціальності (ФК)

ФК 6. Здатність до здійснення наукового експериментального дослідження з урахуванням сучасних вимог.

ФК 7. Здатність до міжособистісної взаємодії, до вибору стратегії спілкування; готовність працювати в команді, уміння вибудовувати педагогічну взаємодію на засадах співробітництва та партнерства; здатність до активного слухання; оволодіння прийомами та методами цілеспрямованого професійного самовдосконалення.

Програмні результати навчання:

ПРН 6. Використовувати інформаційно-комунікаційні технології у науковій і викладацькій діяльності, володіти навичками етичної поведінки в інформаційно-комунікаційному середовищі.

ПРН 7. Реалізовувати адаптивне управління освітнім процесом у закладах професійної освіти та прогнозувати результати впливу власного дослідження на розвиток громади, регіону, країни. Вільно презентувати та обговорювати результати досліджень, наукові та прикладні проблеми професійної освіти, кваліфіковано відображати результати досліджень у наукових публікаціях українського та міжнародного рівня.

ПРН 8. Планувати, організовувати та проводити оригінальні наукові дослідження у сфері професійної освіти. Використовувати інноваційні засоби візуальної презентації результатів дослідження.

ПРН 9. Створювати умови для конструктивної взаємодії з учасниками освітнього процесу, демонструвати лідерські якості, уміння працювати у команді, дотримуючись принципів наукової етики. Розробляти та реалізовувати в команді наукові та/або інноваційні проекти зі сфери професійної освіти, які дають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання та/або професійну практику і розв'язувати значущі наукові та освітні проблеми з дотриманням норм академічної етики і врахуванням соціальних, економічних, екологічних та правових аспектів.

5. Організація навчання

Обсяг курсу

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	20
семінарські заняття	10
самостійна робота	60

Ознаки навчальної дисципліни			
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний/вибірковий
1	015 Професійна освіта (за спеціалізаціями)	1	Нормативний

Тематика навчальної дисципліни

Тема	кількість год.		
	лекції	практ. заняття	сам. роб.
Тема 1. Загальні поняття проєкту та наукового проєкту.	2		5
Тема 2. Наукові комунікації, як запорука формування консорціуму для участі у проєктах	2	2	5
Тема 3. Науково-дослідницький проєкт: проєкти МОНУ	2	2	15
Тема 4. Науково-дослідницький проєкт: проєкти НФДУ	2	2	5
Тема 5. Грантовий міжнародний дослідницький проєкт, білатеральні проєкти	2		5
Тема 6. Наукові програми NATO, CRDF Global та STCU	2		5
Тема 7. Рамкові програми з досліджень та інновацій ЄС: Horizon Europa	2	2	5
Тема 8. Рамкові програми з досліджень та інновацій ЄС: програми MSCA та особливості участі для українських заявників	2		5
Тема 9. Критерії успішного наукового проєкту: якість публікацій та команда проєкту	2		5
Тема 10. Критерії успішного наукового проєкту: планування бюджету, ризиків та результатів	2	2	5
	20	10	60

6. Система оцінювання навчальної дисципліни

Загальна система оцінювання	Поточний контроль проводиться на кожному практичному занятті за виступ чи виконання
------------------------------------	---

<p>навчальної дисципліни</p>	<p>письмового завдання здобувачем освіти. Передбачає оцінювання теоретичної підготовки здобувачів вищої освіти із зазначеної теми під час роботи на практичних заняттях та набутих професійних навичок під час виконання практичних завдань. Оцінювання відповідей здобувачів освіти на практичних заняттях відбувається згідно навчального розкладу за 100 бальною шкалою. Вага оцінки за кожен вид навчальної роботи та відповідну тему відображена у таблиці. Максимальна кількість балів, яку здобувач освіти може отримати за виконання завдань на занятті складає 10 балів за кожен опрацьовану тему.</p> <p>Зараховано-“відмінно” – студент демонструє повні і глибокі знання навчального матеріалу, достовірний рівень розвитку умінь та навичок, правильне й обґрунтоване формулювання практичних висновків, наводить повний обґрунтований розв’язок прикладів та задач, аналізує причинно-наслідкові зв’язки; вільно володіє науковими термінами;</p> <p>Зараховано-“добре” – студент демонструє повні знання навчального матеріалу, але допускає незначні пропуски фактичного матеріалу, вміє застосувати його до розв’язання конкретних прикладів та задач, у деяких випадках нечітко формулює загалом правильні відповіді, допускає окремі несуттєві помилки та неточності розв’язках;</p> <p>Зараховано-“задовільно” – студент володіє більшою частиною фактичного матеріалу, але викладає його не досить послідовно і логічно, допускає істотні пропуски у відповіді, не завжди вміє правильно застосувати набуті знання до розв’язання конкретних прикладів та задач, нечітко, а інколи й невірно формулює основні твердження та причинно-наслідкові зв’язки;</p> <p>Незараховано – студент не володіє достатнім рівнем необхідних знань, умінь, навичок, науковими термінами</p>
<p>Практичні заняття</p>	<p>Практичне заняття проводиться з метою формування у студентів умінь і навичок з предмету, вирішення сформульованих завдань, їх перевірка та оцінювання. За метою і структурою практичні заняття є ланцюжком, який пов’язує теоретичне</p>

	навчання і навчальну практику з дисципліни, а також передбачає попередній контроль знань студентів. Оцінка за практичне заняття враховується при виставленні підсумкової оцінки з дисципліни
Умови допуску до підсумкового контролю	Студент допускається до підсумкового контролю за наявності результатів тестування по тематиці практичних занять, оцінювання роботи студента під час практичних занять, доповідь, реферат.
Підсумковий контроль	Форма контролю: залік; Форма здачі: комбінована
7. Політика навчальної дисципліни	
Академічна доброчесність	<p>Дотримання академічної доброчесності засновується на ряді положень та принципів академічної доброчесності, що регламентують діяльність здобувачів вищої освіти та викладачів університету:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Кодекс честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника. • Положення про Комісію з питань етики та академічної доброчесності Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника. • Положення про запобігання академічному плагіату та інших видів академічної нечесності у навчальній та науково-дослідній роботі здобувачів освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника. • Положення про запобігання академічному плагіату у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника. • Склад комісії з питань етики та академічної доброчесності у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника. • Лист МОН України «До питання уникнення проблем і помилок у практиках забезпечення академічної доброчесності». <p>Ознайомитися з даними положеннями та документами можна за посиланням: https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/</p>
Пропуски занять (відпрацювання)	Можливість і порядок відпрацювання пропущених здобувачем освіти занять регламентується « Положення про порядок організації та проведення

	<p>оцінювання успішності здобувачів освіти ДВНЗ «Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019) (див. ст. 4).</p> <p>Ознайомитися з положенням можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/</p>
Виконання завдання пізніше встановленого терміну	<p>У разі виконання завдання здобувачем освіти пізніше встановленого терміну, без попереднього узгодження ситуації з викладачем, оцінка за завдання – «незадовільно», відповідно до «Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів ДВНЗ «Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019) (див. ст. 4-5).</p> <p>Ознайомитися із положенням можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/</p>
Невідповідна поведінка під час заняття	<p>Невідповідна поведінка під час заняття регламентується рядом положень про академічну доброчесність (див. вище) та може призвести до відрахування здобувача вищої освіти (студента) «за порушення навчальної дисципліни і правил внутрішнього розпорядку вищого закладу освіти», відповідно до п.14 «Відрахування студентів» «Положення про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів вищих закладів освіти».</p> <p>Ознайомитися із положенням можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/</p>
Додаткові бали	<p>Додаткові бали до поточного контролю здобувач освіти може отримати, пройшовши навчальний курс у вигляді неформальної освіти з отриманням сертифікату в межах предмету вивчення дисципліни протягом навчального семестру, взявши участь у науковому, освітньому чи прикладному проєкті, який відповідає предмету дисципліни:</p> <p><i>2 бали</i> – нараховується здобувачам освіти, які пройшли навчальний курс у вигляді неформальної освіти з отриманням сертифікату в межах предмету вивчення дисципліни протягом навчального семестру.</p> <p><i>2 бали</i> – нараховується здобувачам освіти, які</p>

	<p>взяли участь у науковому, освітньому чи прикладному проєкті, який відповідає предмету дисципліни.</p> <p>1 бал – нараховується здобувачам освіти, які підготували дайджест на певну тематику в межах вивчення дисципліни.</p> <p>Додаткові бали присуджуються у рамках «Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів ДВНЗ «Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019) (див. ст. 4).</p> <p>Ознайомитися із положенням можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/</p>
Неформальна освіта	<p>Можливість зарахування результатів неформальної освіти регламентується «Положенням про порядок зарахування результатів неформальної освіти у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №819 від 29.11.2019) Ознайомитися із положенням можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/</p>

8. Рекомендована література

1. Верба І.І. Основи інтелектуальної власності: навчальний посібник. І.І.Верба, В.О.Коваль; за ред. С.В. Чікін. 2-ге вид., перероб. і доп. Київ: НТУУ «КПІ», 2013. 262 с.
2. Світличний О.П. Право інтелектуальної власності. Підручник. Вид. 2, змін. і доп. Київ: НУБіП України, 2016. 355 с.
3. Фордзюн Ю.І., Кабацій В.М. Основи інтелектуальної власності: навчальний посібник. Київ: Кондор-Видавництво, 2015. 208 с.
4. Кузнєцов Ю.М. Патентознавство та авторське право: Підручник. Київ: Кондор, 2005. 498 с.
5. Всесвітня конвенція по авторських правах. Авторське право України. Зб. нормативно-правових актів. Під ред. В.В. Ситцевого. Київ, 1996.
6. Хмиров І.М. Управління науковими проєктами та інтелектуальна власність : курс лекцій / Уклад. І.М. Хмиров, А.П. Хряпинський . Харків: НУЦЗУ, 2017 . 99 с. (Бібліотека НУЦЗ України).
7. Дмитришин В.С., Бережанська В.І. Інтелектуальна власність на програмне забезпечення в Україні. Київ: Вірлен, 2005. 304 с.
8. Антонов В.М. Інтелектуальна власність і комп'ютерне авторське право (2-е вид., стереотип.). Київ: КНТ, 2006. 520 с.
9. Конвенція, що затверджує Всесвітню Організацію Інтелектуальної

Власності. Зб. нормативних актів із питань промислової власності. Київ: Вища школа, 1998.

10. Паризька конвенція по охороні промислової власності. Зб. нормативних актів із питань промислової власності. Київ: Вища школа, 1998.

Допоміжна

1. Закон «Про охорону прав на винаходи і корисні моделі». ВВРУ. 1994. №7.
2. Закон «Про охорону прав на промислові зразки». ВВРУ. 1994. № 7.
3. Закон «Про охорону прав на знаки для товарів і послуг». ВВРУ. 1994. №7.
4. Закон «Про авторське право і суміжні права». ВВРУ. 1994. № 13.
5. Закон «Про захист від недобросовісної конкуренції». ВВРУ. 1996. № 36.
6. Цивільний кодекс України.

Інформаційні ресурси мережі Інтернет:

1. Офіційний сайт Всесвітньої організації інтелектуальної власності. URL:www.wipo.int.
2. Офіційний сайт Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України. URL: www.me.gov.ua
3. Офіційний сайт ДП «Український інститут інтелектуальної власності» («Укрпатент»). URL:www.uipv.org.

Викладач

*кандидат фізико-математичних наук, професор
Любомир НИКИРУЙ*